

Motion till riksdagen 2008/09:Sf359

av Lars Ohly m.fl. (v)

Utgiftsområde 8

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen beslutar avslå regeringens förslag att godkänna det mål som regeringen föreslår för utgiftsområde 8 Migration samt förslaget att godkänna att det tidigare målet för migrationspolitiken upphör att gälla (avsnitt 2.3 i propositionen).
2. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 8 Migration enligt uppställning:

Anslag		Regeringens förslag (tkr)	Förändring (tkr)
1:1	Migrationsverket	2 053 627	-314 000
1:2	Ersättningar och bostadskostnader	2 449 000	510 000
1:3	Migrationspolitiska åtgärder	352 097	-2 000
1:4	Domstolsprövning i utlänningsärenden	458 231	20 000
1:6	Offentligt biträde i utlänningsärenden	93 255	100 000
1:7	Utresor för avvisade och utvisade	204 202	-100 000
	Summa:	5 899 313	174 000

Inledning

Rätten till fristad undan förföljelse är reglerad i en rad internationella konventioner som Sverige undertecknat. För att svara upp mot detta åtagande måste Sverige ta ett tydligt ansvar för att de människor som söker asyl tas emot på ett bra sätt. Vänsterpartiet avvisar kraftigt regeringens inställning om att endast anse sig ha råd att svara upp mot dessa åtaganden genom att räkna av en ökad andel av biståndsramen för flyktingkostnader. Vi avvisar därmed att finansieringen till utgiftsområdet sker på detta sätt.

Vi avvisar också den av regeringen föreslagna ändringen av målbeskrivningen för utgiftsområdet. Det nya målet innebär att den reglerade invandringen överordnas asylrätten. Detta eliminerar asylrättens grundvalar och står

Fel! Okänt namn på

självfallet i strid med 1951 års flyktingkonvention och flera andra konventioner som gäller de mänskliga rättigheterna.

Vänsterpartiet vidhåller kravet på att en amnesti ska genomföras i asylprocessen och omfatta alla som fått avslag på den tillfälliga asyllag som gällde mellan 15 november 2005 och 31 mars 2006 och de papperslösa som i dag lever varaktigt i Sverige. Denna reform innebär en besparing inom utgiftsområdet under de närmaste åren. Vi föreslår också en nödvändig höjning och värdesäkring av dagersättningen för asylsökande samt att bostadsersättningen vid eget boende (EBO) ska återinföras. Vi avvisar regeringens föreslagna återvändandesatsningar inom utgiftsområdet och den orimligt höga neddragningen som regeringen föreslår av anslaget till offentliga biträden. Vi avvisar vidare regeringens föreslagna förstärkning av Migrationsverkets anslag för tillståndsprövning vid arbetskraftsinvandring eftersom vi motsätter oss att den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen slopas. Vi riktar i stället ett motsvarande tillskott till Arbetsförmedlingen under utgiftsområde 14. För att värna humaniteten och rättssäkerheten i asylprocessen föreslår vi även minskningar av kostnaderna för förvarstagande samt för avvísningar och utvisningar.

Urholkning av biståndet för flyktingkostnader

Vänsterpartiet avvisar regeringens inställning om att endast anse sig ha råd att svara upp mot åtaganden om rätten till fristad genom att urholka biståndsramen. Vi avvisar därmed att finansieringen av utgiftsområdet sker genom avräkningar på biståndsramen för flyktingmottagande. Därmed föreslår vi en förstärkning av det internationella utvecklingsarbetet. Se vidare i vår särskilda motion för utgiftsområde 7 (2008/09:U285).

Ändrade mål

Regeringen har föreslagit en ändring av målet för migrationspolitiken. Hittills har lydelsen varit, beslutad i och med proposition 2007/08:1:

Målen för migrationspolitiken är att:

- värna asylrätten i Sverige och internationellt,
- upprätthålla en reglerad invandring,
- införa ökade möjligheter till arbetskraftsinvandring samt
- öka harmoniseringen av asyl- och migrationspolitiken i EU.

Nu föreslår regeringen att dessa mål överges och att ett nytt mål för migrationspolitiken införs. Regeringens förslag är till nytt mål lyder:

Målet för området Migration är att säkerställa en långsiktigt hållbar migrationspolitik som inom ramen för den reglerade invandringen värnar asylrätten, underlättar rörlighet över gränser, främjar en behovsstyrd ar-

betskraftsinvandring, tillvaratar och beaktar migrationens utvecklings-effekter samt fördjupar det europeiska och internationella samarbetet.

Det nya målet innebär att den reglerade invandringen överordnas asylrätten. Detta eliminerar asylrättens grundvalar och står självfallet i strid med 1951 års flyktingkonvention och flera andra konventioner som gäller de mänskliga rättigheterna. Vänsterpartiet motsätter sig kraftigt denna föreslagna förändring. Därför bör riksdagen avslå regeringens förslag att godkänna det mål som regeringen föreslår för utgiftsområde 8 Migration samt förslaget att godkänna att det tidigare målet för migrationspolitiken upphör att gälla. Detta bör riksdagen besluta.

1:1 Migrationsverket

Vänsterpartiet drev under vintern och våren 2005 tillsammans med en bred och massiv utom- och inomparlamentarisk rörelse förslaget om att genomföra en nollställning av asylprocessen inför övergången till ny instans- och processordning. Detta skulle ske för att ge upprättelse och uppehållstillstånd till alla dem som felbehandlats i den tidigare asylprocessen. Förslaget gick inte igenom. Däremot genomfördes en tillfällig asyllag som gällde mellan den 15 november 2005 och den 31 mars 2006 och gav möjlighet till ny prövning och för vissa grupper en mer generös prövning. Den tillfälliga lagen var ett viktigt erkännande av bristerna i den rättsosäkra och inhumana asylprocessen, och Vänsterpartiet välkomnar var och en av de drygt 17 000 personer som härigenom alltså fått stanna. Vi är dock i flera avseenden kritiska till hur lagen tillämpades. Grundkravet om generell amnesti har enligt vår mening därmed fortsatt giltighet.

Mot denna bakgrund föreslår Vänsterpartiet att en amnesti genomförs i asylprocessen den 1 juli 2009 för dem som fått avslag på sina ansökningar på den tillfälliga asyllagen och för de papperslösa som i dag lever varaktigt i Sverige. Vi preciserar detta krav i vår motion om papperslösa (2008/09:Sf332). Förslaget innebär en från ikraftträdandet tvåårig kostnad på anslaget för kommunersättningar vid flyktingmottagande inom utgiftsområde 13. Samtidigt sker en besparing på anslaget för Migrationsverket eftersom samtliga aktuella personer som i dag befinner sig i mottagningssystemet i stället kommunplaceras. Inräknat prövningskostnaderna för dessa, samt för den grupp som i dag lever som gömda och som kan beräknas träda fram vid ett beslut om amnesti, innebär förslaget en besparing på anslaget 1:1 Migrationsverket på 250 miljoner kronor 2009 och 700 miljoner kronor kommande år.

Regeringen har föreslagit ett tillskott till Migrationsverket på 24 miljoner för att hantera de arbetsuppgifter som regeringen föreslagit ska överföras från Arbetsförmedlingen när det gäller prövning av tillstånd vid arbetskraftsinvandring. Denna anslagsökning görs också för att täcka kostnaderna för de ökade antal ansökningar som förväntas följa på de nya reglerna för arbetskraftsinvandring som regeringen föreslagit. Vänsterpartiet motsätter sig att

Fel! Okänt namn på

den myndighetsbaserade arbetsmarknadsprövningen upphör i de nya reglerna för arbetskraftsinvandring, och vi avvisar förslaget att Migrationsverket ska sköta dessa uppgifter. Vi avvisar därmed regeringens förslag och tillskjuter motsvarande medel till Arbetsförmedlingen inom utgiftsområde 14.

Regeringen har också föreslagit en särskild satsning på återvändande och tillskjuter i detta syfte 40 miljoner kronor till Migrationsverket. Vi avvisar denna satsning eftersom vi menar att detta fokus leder till en försämrad rätts-säkerhet och urholkning av asylrätten i asylprocessen eftersom ambitionerna att värna rätten till fristad undan förföljelse får stå tillbaka.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en minskning av anslaget 1:1 Migrationsverket med 314 miljoner kronor 2009.

1:2 Ersättningar och bostadskostnader

Vänsterpartiet vill vidare genomföra en höjning av dagersättningen till asylsökande med 30 kr per dag. Dagersättningen ligger redan på en nivå långt under möjligheten till skäligen levnadsstandard, och ersättningen riskerar att urholkas ytterligare. Enligt vårt förslag ska den därför också värdesäkras genom att knytas till konsumentprisindex. Vi anvisar för detta 400 miljoner kronor för 2009 och 410 miljoner kronor under 2010 och 2011.

Vi föreslår också att bostadsersättningen till asylsökande ska återinföras samt att ersättningsnivån återställs till tidigare nivåer om 500 kr för ensamstående och 1 000 kr för familjer. Detta är viktiga reformer för att rätta till det faktum att genomförd politik har gjort att redan fattiga människor blivit ännu fattigare. Vi anvisar därför 100 miljoner kronor på anslaget från 2009.

I och med budgetpropositionen för 2006 har kommunerna tillförts 50 miljoner kronor årligen inom ramen för de generella statsbidraget för att tillgodose behovet av att ordna skolgång för barn till asylsökande som lever gömda. Detta har gjorts i väntan på att en laglig reglering av gömda barns rätt till skolgång, från förskola till gymnasiet inklusive särskola, skyndsamt skulle färdigberedas inom Utrikesdepartementet. Regeringen föreslår att detta ska finansieras genom en minskning av anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader. Vi motsätter oss denna minskning av anslaget. Vi föreslår vidare att tillskottet till kommunerna för att tillgodose rätten för papperslösa barn att gå i skolan fortsätter även 2010 och framåt. Se vidare i vår särskilda motion om utgiftsområde 25.

Med anledning av att antalet asylsökande minskar kommande år bör även den del av anslaget som motsvarar utgifterna för förvar minskas. Genom införandet av ny instans- och processordning har också behovet av förvarplatser minskat något. Förvarstagande ska vara noggrant preciserat och ske endast i undantagsfall och med tydlig tidsbegränsning. Mot denna bakgrund föreslår vi en minskning av anslaget med 40 miljoner kronor.

Sammantaget föreslår Vänsterpartiet en ökning av anslaget 1:2 Ersättningar och bostadskostnader med 510 miljoner kronor 2009.

1:3 Migrationspolitiska åtgärder

Vänsterpartiet vill slopa det återvändandebidrag som regeringen infört och avvisar därmed den användning inom anslaget som regeringen vill ska användas i detta avseende. Vänsterpartiet föreslår därmed en minskning av anslaget 1:3 Migrationspolitiska åtgärder med 2 miljoner kronor 2009.

1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden

För att finansiera Migrationsverkets nya arbetsuppgifter med tillståndsprövning vid arbetskraftsinvandring föreslår regeringen en minskning av anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden med 20 miljoner 2009. Motsvarande minskning föreslås för 2010 och 2011 av anslaget 1:5 Kostnader för domstolsprövning i utlänningsärenden. Vi avvisar att denna uppgift ska ligga på Migrationsverket i stället för Arbetsförmedlingen och avvisar därmed neddragningen av anslaget. Därmed föreslår vi en ökning av anslaget 1:4 Domstolsprövning i utlänningsärenden med 20 miljoner kronor 2009.

1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden

Regeringen har föreslagit en kraftig neddragning av anslaget för offentliga biträden. Vänsterpartiet ifrågasätter detta och menar att minskningen är orimligt stor. Regeringen har under de senaste åren, och gör det även i den tilläggsbudget som lagts fram för innevarande år, tillskjutit medel för att kostnaderna blivit större än vad man tidigare beräknat. Vi föreslår en ökning av anslaget 1:6 Offentligt biträde i utlänningsärenden med 100 miljoner kronor 2009.

1:7 Utresor för avvisade och utvisade

Sedan den nya instans- och processordningen genomfördes i asylprocessen har behovet av bevakade utresor för avvisade och utvisade minskat något. Vidare är det inte motiverat att som regeringen gör anslå medel för att kunna genomföra avvísningar av personer som är i så dåligt skick att de ska skickas ut med ambulans och medföljande medicinsk personal. Detta är inte i linje med regeringens uttalade ambitioner att föra en human flyktingpolitik som inte bryter mot internationella konventioner om mänskliga rättigheter. Därför föreslår Vänsterpartiet att anslaget 1:7 Utresor för avvisade och utvisade minskas med 100 miljoner kronor 2009.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 6 oktober 2008

Lars Ohly (v)

Marianne Berg (v)

Hans Linde (v)

Gunilla Wahlén (v)

Kalle Larsson (v)

Jacob Johnson (v)

Elina Linna (v)

Alice Åström (v)